

ÅRSMELDING FOR STUDIEFORBUNDET FUNKIS i 2018

FORORD

2018 ble et krevende, spennende og utviklende år for Studieforbundet Funkis. Arbeidet med Funkis Stud App og nanolæring ble fullført, selv om verktøyene ennå ikke er tilgjengelige for medlemmene våre. Vi fortsetter samarbeidet med Norsk Nettskole om tilpasset nettplattform, og vurderer hvert år hvordan vi kan arbeide for å være mest mulig nyttig for våre medlemmer. Studieforbundet Funkis utarbeidet i samarbeid med en rekke medlemsorganisasjoner Grunnopplæring i Likepersonarbeid, et kurs som kan brukes av alle våre medlemsorganisasjoner og fylkesledd. Kurset får fine tilbakemeldinger fra de som har brukt det så langt.

På det politiske området har Studieforbundet Funkis stått solidarisk med de andre studieforbundene, og ble i 2018 med i Kultur- Demokrati- og Livssynsgruppen av studieforbund. Dette har gitt bedre muligheter til å koordinere våre innspill og interesser. Høsten 2018 har både Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet vist interesse for studieforbundenes virksomhet, med litt ulike innfallsvinkler. Kunnskapsdepartementet er interessert i å styrke tilskuddenes kobling med kompetanse for arbeidslivet. Kulturdepartementet viser mer interesse for tilskuddenes kobling med kompetanse og styrke for frivilligheten. Studieforbundet Funkis har ikke tatt stilling til hvilket departement som ville støtte våre medlemmers behov best. Utredningen fortsetter gjennom 2019.

Antall studietimer i 2018 har gått ned for første gang siden fugleinfluensaen skremte våre grupper fra å delta på kurs i 2009. Denne gangen var det påleggene fra Kompetanse Norge om å innføre nye og mer krevende rutiner for tilretteleggingstilskudd som ble utfordrende. Studieforbundet Funkis fordelte støtte til 155 790 kurstimer timer, 7 526 kurs med 52 336 deltakere. Vi håper utviklingen i 2019 vil vise at våre kurs-arrangører håndterer endringen med litt tid til hjelp.

Nedenfor gjennomgås virksomheten i 2018 gjennom følgende kapitler: Organisasjon, Administrasjon, Tilskudd, Måloppnåelse for strategi- og arbeidsplaner, Prosjekter og Formålsrapportering.

God lesning!

Kristin Berglann Tronrud
Styrets leder

Organisasjon

Styret i Studieforbundet Funkis fram til årsmøtet 2018 besto av:

Leder:	Kristin Berglann Tronrud, Norges Blindforbund
Nestleder:	Thor Einar Holmgard, Ryggforeningen i Norge
Medlem:	Åse Harstad, Hørselshemmedes Landsforbund
Medlem:	Mille Plassgård Falstad, Mental Helse Ungdom
Medlem:	Asbjørn Johnsen, Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke
Ansatte valgt:	Jørn Rosland
1 Varamedlem:	Line Blålid, Foreningen for Ehler Danlos Syndrom
2 Varamedlem:	Elisabeth W. Thomassen, Norges Fibromyalgi Forbund

Årsmøtet 2018 ble avholdt torsdag 19. april med 22 medlemsorganisasjoner, 4 søkerorganisasjonene samt styret, administrasjon og gjester tilstede.

Årsmøtet vedtok å ønske velkommen organisasjonene Hvite Ørn Norge, HHT-Oslerforeningen Norge, Norsk Forening for Angelmans syndrom, Lungekreftforeningen, Ridderrennet og Norsk Dysmeliforening som medlemmer i Funkis

Studieforbundet hadde etter årsmøtet 86 medlemsorganisasjoner med mer enn 345.000 medlemmer tilsammen. Årsmøtet behandlet årsmelding og regnskap for 2017. Møtet vedtok arbeidsplan og budsjett for 2018.

Etter årsmøtet fikk Studieforbundet Funkis følgende styre:

Leder:	Kristin Berglann Tronrud, Norges Blindforbund
Nestleder:	Thor Einar Holmgard, Ryggforeningen i Norge
Medlem:	Åse Harstad, Hørselshemmedes Landsforbund
Medlem:	Mille Plassgård Falstad, Mental Helse Ungdom
Medlem:	Svein Holmen, Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke
Ansattevalgt:	Tamar Loria (vara Elin Sollid)
1 Varamedlem:	Elisabeth W. Thomassen, Norges Fibromyalgi Forbund
2 Varamedlem:	Eva Høili, MS-forbundet

Styret hadde 5 møter i 2018, inkludert et strategiseminar over tre dager, og behandlet 50 saker.

Fylkesledd

Studieforbundet Funkis var i 2018 representert i 14 fylkes- og regionledd i 16 fylker, Oslo er fremdeles uten Funkis-representasjon. Nord- og Sør-Trøndelag har slått seg sammen til ett regionledd, Trøndelag. Funkis Vestfold er dessverre uten styre og aktivitet. Flere av fylkesleddene diskuterer sammenslåing og nærmere samarbeid framover. Virksomheten i fylkene rapporteres i egne årsmeldinger som behandles på årsmøter i hvert fylke/region.

Sentralleddet i Funkis har ikke ansvar for drift, rapportering eller økonomi i fylkene, men bistår jevnlig de ulike fylkes- og regionleddene med råd og bistand. Styret i Funkis sentralt deltar i lokale årsmøter når de inviteres, og administrasjonen tilbyr veiledning både i studiearbeid og med utfordringer i organisasjon og administrasjon. Det er jevnlig kontakt om kursvirksomhet, budsjetter og vedtekter.

Styret inviterer hvert år representanter fra fylkes- og regionleddene til Fylkessamling, hvor aktuelle spørsmål debatteres. I tillegg utvikles ny kompetanse i samarbeid mellom fylkene. På Fylkessamlingen 2018 var hovedvekt på å styrke kompetansen i fylkesstyrene. De tre felleskursene Studieforbundet Funkis har utviklet for alle medlemmene de siste årene ble gjennomgått. Felleskursene det gjelder er: Verktøykasse for studieledere, Grunnopplæring i Brukermedvirkning og Grunnopplæring i Likepersonarbeid. Flere av region- og fylkesleddene har holdt kursene, som utgjør et godt tilbud til medlemsorganisasjonene rundt i landet. Fylkesplangruppen fortsatte sitt arbeid gjennom 2018, blant annet med et møte i Oslo i november. Generalsekretær deltok på deler av dette møtet.

Administrasjon

Marianne Ween	Generalsekretær	100 %
Jørn Rosland	til 30. mai	100 %
Elin Sollid	Nettredaktør/rådgiver	100 %
Tamar Loria	Rådgiver	100 %
Pia Regine Østby Johannesen	Førstekonsulent	80%
Odd Erik Randen	Rådgiver fra 15. mai	100%
Vesa Zeka	Vikar fra 13. august	80-100%

I 2018 har det vært endringer i administrasjonen. Jørn Rosland gikk av med pensjon i mai, og ble erstattet av Odd Erik Randen. Vi har ansatt Vesa Zeka som vikar på grunn av en kombinasjon av sykdom og permisjon i sekretariatet. Vi kan bekrefte at hverken sykdom eller permisjon har med arbeidsforhold å gjøre.

Representasjon

Styret har vært aktive i arbeidsgruppe om omdømme for Studieforbundet Funkis, besøkt fylkesårsmøter og deltatt aktivt på fylkessamlingen. Styret har representert Studieforbundet Funkis både i Voksenopplæringsforbundet og i flere medlemsorganisasjoner. Styrets leder har deltatt på møter i Kunnskaps- og Kulturdepartementene sammen med generalsekretær. Styreleder er også styremedlem i Voksenopplæringsforbundet.

I løpet av 2018 er Studieforbundet Funkis invitert inn i KDL-samarbeidet sammen med Musikkens Studieforbund, Studieforbundet Kultur og Tradisjon, K-stud og Studieforbundet Natur og Miljø.

Studieforbundet Funkis har blant annet besøkt Mental Helse, Norsk Revmatikerforbund (2 lag), Norsk Forening for Nevrofibromatose; Landsforeningen for Huntingtons Syndrom, Norsk lymfødem-lippødemforening, Norges Blindeforbund, Norges Døveforbund, ME-foreningen, Norsk Forening for Angelmanns Syndrom, HHT-Ostlerforeningen, Norsk Dysmeliforening, Psoriasis- og Eksemforbundet, Autismeforbundet i Norge. Vi har besøkt de fleste andre studieforbund: K-stud, Studieforbundet Kultur og Tradisjon, Idrettens Studieforbund, Senterpartiets Studieforbund; Studieforbundet Natur og Miljø.

Økonomi

Studieforbundet Funkis hadde i 2018 en omsetning på kr 40 980 084. Av disse kom kr 36 321 593 fra ulike voksenopplæringstilskudd, og kr 32 695 061 ble videreformidlet som tilskudd til våre medlemsorganisasjoner og fylkesledd.

Som en følge av endring i rutiner for tilretteleggingstilskudd ble det utbetalt mer enn vi fikk tildelt i statsbudsjettet. Det ble betalt ut kr 21 766 205, det vil si at kr 723 577 ble dekket av egenkapitalen.

Samtidig ble det betalt ut kr 10 925 856 i generelt voksenopplæringstilskudd, og det var 2 201 157 mindre enn budsjettet. Disse midlene kan ikke føres til egenkapital, men skal utbetales som tilskudd i 2019. Det er denne summen som gjør at omsetningen i 2018 var lavere enn året før. Studieforbundet Funkis har en solid økonomi, med nok egenkapital for en organisasjon av vår type.

De fleste av midlene som Funkis råder over er belagt med føringer. Voksenopplæringsmidler skal gå til voksenopplæring hos våre medlemmer. Funkis bruker ressurser på å administrere tilskuddsordningene, 12,7 prosent (kr 5 220 419) av total omsetning som gikk til administrasjon.

Kr 2 312 861 ble formidlet fra våre medlemsorganisasjoner til kurs i deres egne lag ved hjelp av Studieforbundet Funkis. Dette er en kraftig økning fra tidligere år, og skyldes at Landsforeningen for Hørselshemmede setter av betydelige midler til opplæring som knyttes til kurs godkjent av Studieforbundet Funkis. Også Mental Helse og Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke praktiserer dette, og gir et godt tilskudd til kurs i egne lokallag, administrert av Studieforbundet Funkis. Vi har til nå ikke bedt om kompensasjon for dette arbeidet.

Voksenopplæringstilskudd til Funkis

Studieaktiviteten er grunnstammen i studieforbundets virksomhet. Funkis' stab administrerer og koordinerer studievirksomheten, godkjenner studieplaner, behandler kurssøknader, fordeler tilskudd og har ansvaret for statistikk og rapportering etter gjeldende regler. I 2018 fikk vi pålegg fra Kompetanse Norge om å endre rutiner for bruk av tilretteleggingstilskudd. Pålegget gjaldt innstramming i dokumentasjonskrav for søknader om dette tilskuddet. Endringen førte til at mange organisasjoner og arrangører ikke søkte tilskuddet. Fra administrasjonen ble det gjort et stort arbeid

for å veilede sentrale og lokale arrangører, for å bidra til at så mange som mulig skulle få tilgang til å få dekket utgifter til tilrettelegging. Vi endret regler og forbedret skjemaer med virkning fra midten av november, og gikk aktivt ut for å hjelpe organisasjonene med å søke tilskudd til så mange som mulig av kursene som hadde brukt ressurser på tilrettelegging. Vi åpnet for nye søknader for kurs som bare hadde fått voksenopplæringstilskudd, og søknad om ekstra midler for de som hadde ekstra store tilretteleggingsutgifter. Resultatet ble at de fleste små organisasjoner, som bare har sentrale studieledere, lyktes med å søke. I tillegg fikk de største organisasjonene tildelt mer tilretteleggingstilskudd enn budsjettet. Hovedkonklusjonen er at årets endringer ble gjennomført på bekostning av de mellomstore organisasjonene, som ikke hadde kapasitet til å oppfylle de nye kravene på så kort varsel. Arbeidet med å forankre de nye reglene fortsetter i 2019.

Vi opplevde også at noe færre kurs og timer ble registrert i 2018 enn året før. Vi tror ikke dette kommer av at våre medlemmer arrangerte færre kurs, men at vi måtte sette ned det generelle timetilskuddet til kr 80. Grunnen til dette var at vi fikk et forbud mot å dekke inn administrasjonskostnader fra tilretteleggingstilskuddet, og måtte hente alle administrasjonskostnader fra voksenopplæringstilskuddet. Kombinert med de strengere dokumentasjonskravene for å søke tilretteleggingstilskudd førte det til at mange vurderte at tilskuddet rett og slett gir for lite igjen for den krevende søknadsprosessen.

I 2018 mottok Funkis følgende voksenopplæringsmidler:

Et grunntilskudd stort kr 1 500 000 som delvis dekker administrasjon og medarbeiderutvikling.

Et opplæringstilskudd, basert på godkjente timer de siste to år, noe som gav oss en tildeling stor kr 16 412 442 til fordeling til våre medlemmer. Funkis benyttet 17,4 % av dette til administrasjon av tilskuddene.

Et tilretteleggingstilskudd, basert på tidligere godkjente tilrettelagte kurs, gav en tildeling stor kr 21 042 628 Etter pålegg fra Kompetanse Norge går dette tilskuddet i sin helhet til kursstøtte, administrasjonskostnadene ved forvaltning av tilskuddet belastes voksenopplæringstilskuddet.

Pålegg fra Kompetanse Norge gjorde at vi ikke kan fordele tilretteleggingstilskudd etter lengden på kurset. Arrangør skal isteden beskrive kostnader for de konkrete tiltakene også for de som søker små tilskudd. Som før kan man i tillegg søke ekstra tilretteleggingstilskudd for større utgifter.

Rapportering i forhold til Arbeidsplan for Funkis 2018

Arbeidsplanen bygger på Strategiplan for 2016 – 2018 og følger de samme hovedpunktene. Arbeidsplanen er styrets verktøy for å følge arbeidet i Funkis sentralt gjennom året.

Innledning:

Studieforbundet Funkis vil i 2018 styrke vårt omdømme sentralt og lokalt, vår kompetanse, vår organisasjon og status for tilrettelagt voksenopplæring i Norge. Vi vil styrke opplæring i medlemsorganisasjonene gjennom bedre rammevilkår, effektiv søknadsbehandling og god veiledning.

Vurdering:

Nivået på vår service har holdt samme høye standard gjennom år med stor økning i aktiviteten. Året 2018 har satt administrasjonen på prøve med flere store utfordringer. Styre og administrasjon vil fortsette arbeidet gjennom 2019 for å styrke den posisjonen Studieforbundet Funkis har i dag blant funksjonshemmedes organisasjoner og blant studieforbund generelt.

Rolle i samfunnet:

Funkis skal:

Gjennomføre endring i rutiner for tilretteleggingstilskudd

Veilede om og behandle søknader om kursstøtte

Motivere til at alle medlemmer skal være aktive

Være en tydelig og ledende aktør for tilrettelagt opplæring for voksne

Systematisk arbeide for bedre rammevilkår for voksenopplæring og tilrettelagt opplæring

Være aktiv på ulike arenaer for voksnes læring

Vurdering:

De pålagte rutine-endringene ble gjennomført, men det ble en stor belastning for medlemsorganisasjonene, som ikke fikk den tiden de hadde behov for til å gjennomføre endringene i sine egne organisasjonsledd.

De aller fleste medlemsorganisasjonene var aktive kurs-arrangører, og spesielt de minste organisasjonene har stort utbytte av både tilskudd og veiledning fra Studieforbundet Funkis. Studieforbundet Funkis har tatt en aktiv rolle i det arbeidet som alle studieforbundene gjør for å sikre tilskuddets framtid. Vi er en sterk partner i samarbeidet, og en tydelig aktør for voksnes læring. Vi har svært godt samarbeid både med Frivillighet Norge, Voksenopplæringsforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon og andre studieforbund.

Utvikling av ny kunnskap:

Funkis skal:

Arbeide for å styrke kompetansen i fylkes/regionledd i Funkis

Videreutvikle samarbeidet med Norsk Nettskole om tilpasset og tilrettelagt nettlæring

Lede arbeidet med gode pedagogiske verktøy for studieledere og kursledere

Utvikle nødvendig felles kompetanse om likepersonopplæring

Funkis vil arbeide videre med vår elektroniske søknadsportal for å tilpasse den til utviklingen i tilskuddsordningen og i våre medlemmers kursaktivitet.

Arbeide aktivt for at nettbaserte kurs blir tilskuddsberettiget

Vurdering:

I 2018 fikk Fylkessamlingen i Studieforbundet Funkis kompetanseheving som fokus. Viktige felleskurs ble presentert for fylkes- og regionleddene, og flere av dem holder disse kursene for små organisasjoner i sitt område.

Prosjektet Funkis App, om nettlæring på mobil og nettbrett, ble fullført i samarbeid med Norsk Nettskole. Kompetansetilbudet Nettforum i regi av Studieforbundet Funkis var tett på arbeidet med utviklingen av dette verktøyet.

Voksenopplæringsforbundet leder arbeidet med å utvikle en ny søknadsportal for voksenopplæringstilskuddet, men arbeidet er ikke fullført, og det er usikkert om en slik portal blir klar innen utløpet av året 2019.

Studieforbundet Funkis fullførte i 2018 arbeidet med et nytt felleskurs: Grunnopplæring i Likepersonarbeid. Kurset har fått god mottagelse av fylkesledd og medlemsorganisasjoner som har gjennomført kurset.

Arbeidet for at nettbaserte tilskudd skal bli tilskuddsberettiget er ikke kommet videre i 2018.

Levende organisasjon:

Funkis skal:

Styrke stolthet og omdømme for Funkis lokalt og sentralt

Skape felles forståelse for vår virksomhet og særpreg, samfunnsmandat og rolle gjennom god kommunikasjon og profilering

Ta godt imot nye medlemsorganisasjoner

Styrke kontakt med medlemsorganisasjonene gjennom faglig samarbeid

Motivere til kursaktivitet i fylkes/regionledd

Styrke kompetanse om tilrettelagt opplæring i medlemsorganisasjonene, og øke deres bevissthet om viktigheten av læring

Videreutvikle systemene for kontroll og rapport

Vurdering:

Omdømmet til Studieforbundet Funkis sentralt er stigende. Vi er nå invitert med i KDL-gruppen, en intern arbeidsgruppe for studieforbund som er nært knyttet til sine medlemsorganisasjoner. Vi har styrerepresentant i Voksenopplæringsforbundet, og vi er med på ulike arenaer som en respektert og aktiv diskusjons-partner. Tidligere usikkerhet om bruken av tilretteleggingstilskuddet og behovet for å bruke ressurser på tilrettelegging er avklart, slik at respekten for dette tilskuddet er tilbake blant familien av studieforbund. Tettere samarbeid og gode diskusjoner bringer bedre forståelse for vår virksomhet og vårt særpreg.

Studieforbundet Funkis fikk i 2018 6 nye medlemsorganisasjoner.

Fylkes- og regionleddene i Studieforbundet Funkis holdt viktige kurs for både store og små medlemsorganisasjoner. De tilbød gode møteplasser for medlemsorganisasjonenes lokallag flere steder i landet. Vi tror at sammenslåing av flere fylker kan styrke kompetansen i våre region- og fylkesledd, og ser fram til å bistå i denne prosessen.

Gjennom 2018 og omleggingene i søknadsprosedyrene våre har vi hatt tett kontakt med medlemsorganisasjonenes studieledere og gitt klarere retningslinjer for hva det kan søkes om tilskudd til fra Studieforbundet Funkis. Vi har avdekket noen misforståelser og rettet opp noen dårlige rutiner, noe som styrker vår søknadsbehandling og kvaliteten på kompetanse-arbeidet i medlemsorganisasjonene.

Rapportering om formål definert i Voksenopplæringsloven

Studieforbundets virksomhet og de overordnede målene

- Å bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlag for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere
- Å gjøre det mulig for mennesker å påvirke egen livssituasjon
- Å bekjempe utstøting og bidra til inkludering
- Å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring
- Å styrke kulturelt mangfold og øke deltakelse i kulturlivet
- Å være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne

Det er ikke gjort endringer i formål og innretning for Studieforbundet Funkis i 2018. Strategiplan for organisasjonen for årene 2016-18 ble vedtatt på årsmøtet 2016. Her poengteres det at 'Å sikre og utvikle kunnskap om tilrettelegging, og formidle den til våre organisasjoner og kursledere, er en stor oppgave i årene som kommer.' Funkis vil også: 'Bekjempe utstøting og bidra til inkludering.' Sammen med Voksenopplæringsforbundet og Frivillighet Norge arbeides det systematisk med metoder for inkludering, og Studieforbundet Funkis har – som representant for funksjonshemmede og kronisk syke vært en pådriver i denne utviklingen, både blant våre egne organisasjoner og i øvrige læringsmiljøer både i Norge og internasjonalt.

Måloppnåelse og endringer

I 2018 fikk Funkis seks nye medlemsorganisasjoner, og når derved nye grupper.

Nye kurstilbud og samarbeidspartnere

Funkis har fullført arbeidet med et felles likepersonkurs for alle våre medlemsorganisasjoner. Arbeidet er gjennomført i samarbeid med en rekke av våre medlemsorganiser. Prosessen har – i tillegg til å gi oss et godt felles kursmateriell – styrket det kompetansesamarbeidet som Studieforbundet Funkis har utviklet gjennom mange år.

Virksomhet som ikke rapporteres til Statistisk Sentralbyrå (post 70)

Kvalitetsarbeid, tilrettelegging og undervisning på nett er eksempler på viktige aktiviteter som også bidrar til formålene, men som ikke er målbare gjennom SSBs rapportering.

Eksternt finansierte prosjekter

Funkis Stud App har vært finansiert av ExtraStiftelsen, og ble fullført i 2018. Verktøyene som utvikles er applikasjoner for nettkurs som kan benyttes på mobiler og nettbrett. Med disse verktøyene har vi sikret tilgang til bedre kommunikasjon og mer aktive nettkurs for funksjonshemmede og kronisk syke.

Konklusjon

Studieforbundet Funkis har i 2018 møtt store utfordringer i forbindelse med pålegg om mer dokumentasjon og nye rutiner for tildeling av tilretteleggingstilskudd. Dette førte til en skjevfordeling av tilskuddet i 2018, der en del organisasjoner ikke lyktes i å søke om tilskudd for å dekke sine utgifter. Studieforbundet Funkis vil fortsette arbeidet med å forankre rutinene på en slik måte at formelle søknadskrav ikke forhindrer tilskudd til reelle tilretteleggingsutgifter.

Utfordringen framover er å sikre at de økonomiske rammene utvides i samme takt som vi øker kursaktiviteten, og at Studieforbundet Funkis er rustet til å møte nye krav fra medlemmer, samfunn og myndigheter.

Kunnskapsdepartementet har igangsatt en evaluering av hele voksenopplæringstilskuddet, voksenopplæringsordningen og Studieforbundet Funkis jobber sammen med andre studieforbund for å sikre en god framtid med rettferdig og tilgjengelige tilskudd for opplæring i organisasjonene.

Oslo 4. mars 2019

Styret for Studieforbundet Funkis:

Kristin Berglann Tronrud
Leder

Thor Einar Holmgard
Nestleder

Åse Harstad
Styremedlem

Mille Plassgård Falstad
Styremedlem

Svein B. Holmen
Styremedlem

Elin Sollid
Styremedlem

Marianne Ween
Generalsekretær